

# Soha többé nem szállt tengerre a Carpathia hős magyar hajóorvosa



ELTER TAMÁS

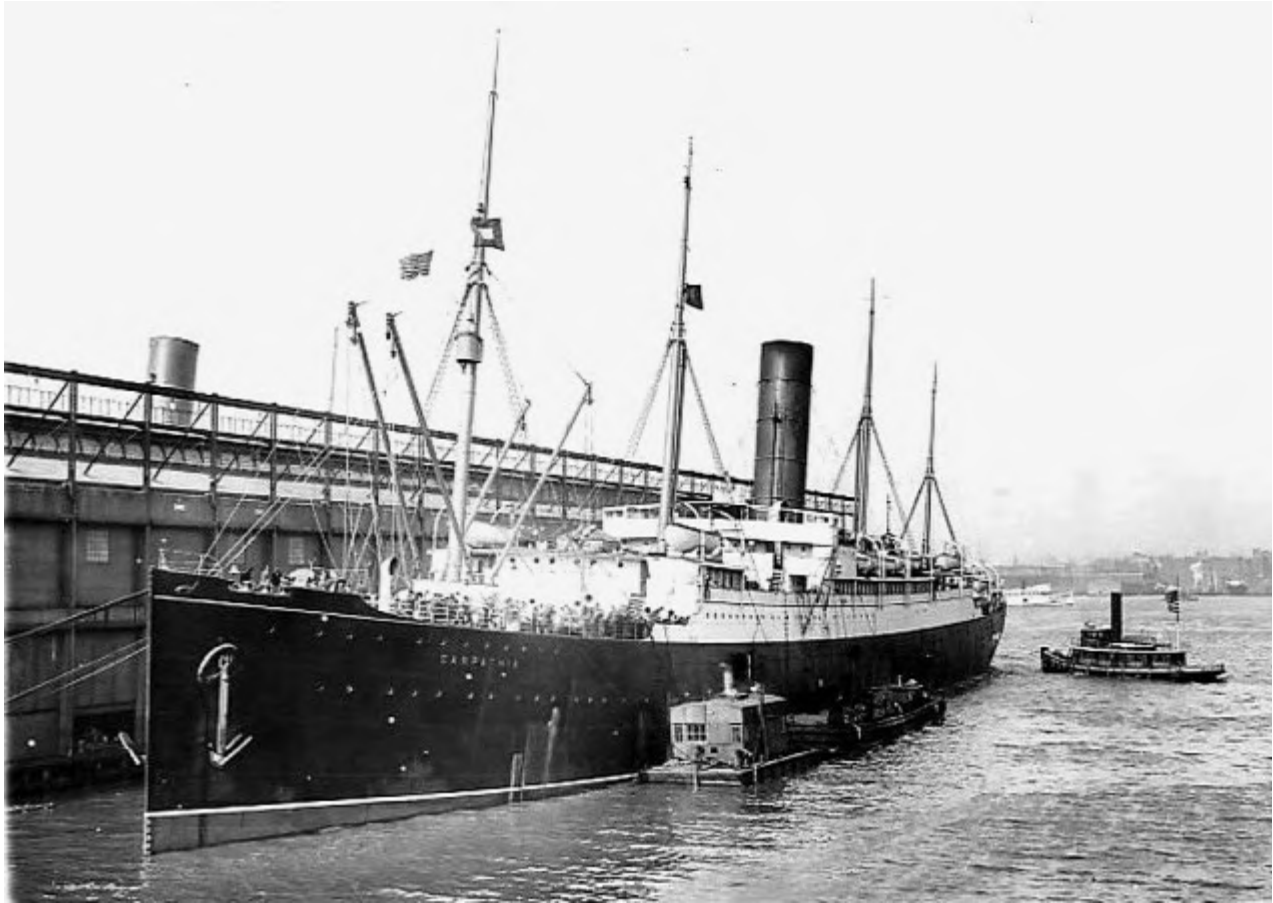
*A benne szereplő információk a megjelenés idején pontosak voltak, de mára elavultak lehetnek.*

**Minden idők leghíresebb óceánjárója, a White Star Line hajózási társaság luxusgőzöse, a RMS Titanic – amelyet már elindulása előtt elsüllyeszthetetlennek nyilvánítottak – százöt éve, miután egy jéghegynek ütközött, 1912. április 15-én, hajnali 2 óra 20 perckor a mélybe merült, több mint 1500 embert ragadva magával. A katasztrófa után hétszázöt, sokkos állapotban lévő túlélő fagyoskodott a mentőcsónakokban, a dermesztően hideg atlanti éjszakában. A megmenekülés egyetlen reményét számukra a Carpathia, a jégtáblák között ekkor már teljes gőzzel a tragédia helyszíne felé vágató Cunard-gőzös jelentette.**

**Egy fiatal orvos útja a Rókus-kórháztól a Carpathia fedélzetéig**

**A Cunard Line hajózási társaság RMS Carpathia gőzöse 1912. április 11-én délben futott ki New Yorkból, a társaság Hudson folyó torkolatában fekvő mólójáról, a Battery Parkból. A Titanic túlélőinek megmentése miatt világhírűvé lett hajóról kevéssé**

**ismert, hogy a gőzöst 1909-ben a m. kir. Belügyminisztérium magyar honosságú kivándorlók szállítására bérelte ki a Cunard Line-tól.**



**A RMS Carpathia, a Cunard Line hajózási társaság óceánjárója New Yorkban, 1912. április 19-én, miután az előző este befutott a Titanic túlélőivel**FORRÁS: WIKIMEDIA COMMONS

**A Belügyminisztérium a Cunard-ral megkötött szerződésben nemcsak az elhelyezés színvonalával és a minimális fedélzeti szolgáltatásokkal kapcsolatos elvárásokat fogalmazta meg, hanem azt is előírta, hogy a társaság a nyelvi nehézségek áthidalására köteles bizonyos számú magyar alkalmazottat foglalkoztatni a Carpathia fedélzetén.**



**Dr. Lengyel Árpád hajóorvos a Carpathia fedélzetén a Titanic tragédiájának napján**FOTÓ: SZABÓ GÁBOR - ORIGO

**A Szent Rókus Kórház fiatal, 26 éves szakorvosa, dr. Lengyel Árpád 1912 novemberében lett figyelmes egy újsághirdetésre, amelyben a Cunard fiumei irodája angolul jól beszélő orvost keresett tengerészeti szolgálatra, a Carpathia fedélzetére. Lengyel doktort, az angolul kitűnően beszélő, nőtlen fiatalembert felvillanyozta a világlátással és kalandos munkakörrel kecsegtető hirdetés, így beadta pályázatát.**



**Dr. Lengyel Árpád a Carpathia Fiumébe történt befutása után leszerelt a Cunard-tól**FOTÓ: SZABÓ GÁBOR - ORIGO

**Legnagyobb öröme, 1912 februárjában arról értesítették, hogy elnyerte a meghirdetett hajóorvosi állást. A szerződést alig tíz nappal 26. születésnapja előtt, 1912. március 9-én írta alá Fiumében. Ekkor még aligha sejthette, hogy a Carpathiára történt behajózásával élete legnagyobb kalandja vette kezdetét.**

## **A Titanic-tragédia valós magyar szereplői**

**Az 1700 fő befogadására alkalmas Carpathia március 29-én futott be New Yorkba, majd tizenkét nappal később indult vissza Fiumébe, 725 fővel a fedélzetén. Az utasok között egyaránt voltak a hazájukba visszatelepedő vagy látogatóba érkező magyarok, valamint – főleg az első osztályon – európai kirándulásra tartó, jómódú amerikaiak.**



**Arthur Henry Rostron kapitány, a Carpathia parancsnoka**FORRÁS: WIKIMEDIA COMMONS

## **A hajó parancsnoka, Arthur Henry Rostron ekkor már 27 éve szolgált a tengeren.**

**Rostron kapitányt alig három hónappal korábban nevezték ki a Carpathia gőzös parancsnokának. A hajó tisztikarában két magyar is szolgált, Lengyel doktor hajóorvosként, Ráth Gusztáv pedig hivatásos tengerésztisztként. A személyzetben azonban rajtuk kívül több magyar, köztük pincérek, szakácsok, ápolók és utaskísérők is szolgáltak. A Fiumébe tartó, hosszú atlanti átkelés eseménytelennek látszott, egészen 1912. április 15. kora hajnaláig.**

## **Vészjósló üzenetet fog a Carpathia rádiótávírásza**

**Fagyosan sötét, csillagfényes éjszaka borult az Atlanti-óceánra, amikor a falióra mutatója átlépte az éjfélt a Carpathia hajóhídján. Harold Thomas Cottam, a gőzös távírásza lejárt szolgálati ideje ellenére még a rádiós szobában tartózkodott.**



**A Titanic elindul első, ám végzetes útjára Southamptonból, 1912. április 10-én**FORRÁS: [HEMIS.FR/RIEGER BERTRAND](https://www.hemis.fr/rieger-bertrand) / [HEMIS.FR/RIEGER BERTRAND](https://www.hemis.fr/rieger-bertrand)

**Az elmúlt órákban egyre jobban szaporodó jégjelentéseket figyelte, amikor 0 óra 25 perckor döbbenetes üzenet hasított át az éteren:**

**a Titanic távírárszától, Jack Phillipstől érkezett, kétségbeesett üzenet szerint az óceánjáró húsz perccel éjfél előtt jégheggyel ütközött, és süllyed. Cottam minden fáradsága hirtelen elpárolgott, azonnal nyugtázta a segélykérést, majd felpattant, és a hídra rohant a Titanic friss telegramjával.**



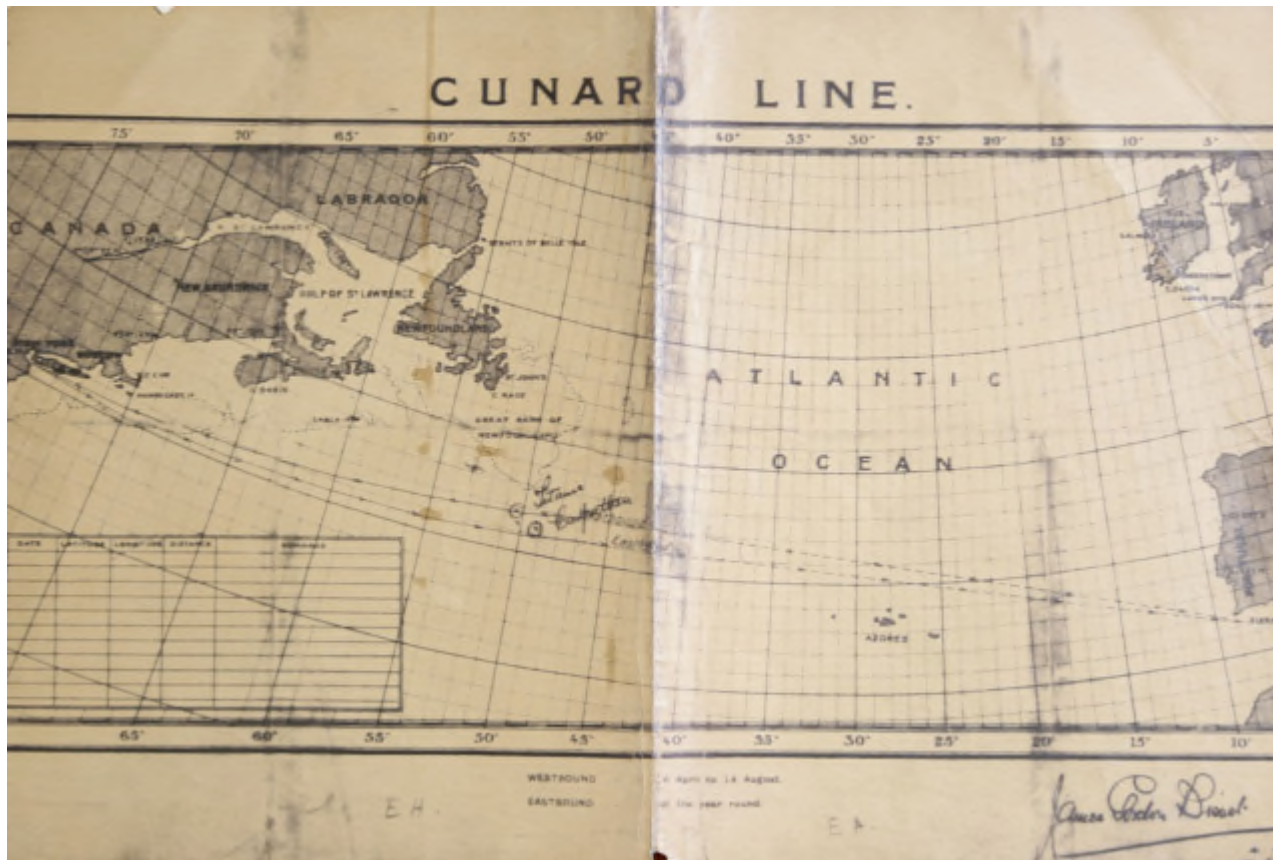


**Jack Phillips, a Titanic első osztályú rádiótávirásza. Phillips nem élte túl a katasztrófát, az óceánjáróval együtt süllyedt a mélybe**FORRÁS: WIKIMEDIA COMMONS

**A megrökönyödött szolgálatos első tiszt az első pillanatban el sem akarta hinni a szörnyű hírt, és rákérdezett, biztos abban Cottam, hogy nem értett félre valamit? Félreértésről azonban szó sem lehetett. Az első tiszt elsietett, és felébresztette Rostron kapitányt.**

**A Carpathia ekkor pont a Titaniccal ellentétes irányba, délkelet felé tartott.**

**A hídra siető kapitány a navigációs tiszttel együtt gyors számvetést készített. Megállapították, hogy saját pozíciójukhoz képest kerekén 58 tengeri mérföld (107,4 km) távolságra vannak a bajba jutott óceánjárótól.**



**Az eredeti térkép, amelyen a Titanic vészjelzése után, a Carpathia hídján bejelölték a bajba került óceánjáró és a Carpathia pozícióját (Dr. Lengyel Árpád hagyatékából) FOTÓ: SZABÓ GÁBOR - ORIGÓ**

**Rostron nem sokat habozott, azonnal kiadta a parancsot, hogy a Carpathia változtasson irányt, és induljon a Titanic mentésére. Riasztotta a pihenőidejüket töltő fűtőket, hogy szolgálatban lévő társaikkal együtt megkettőzött erővel fűtsék a**

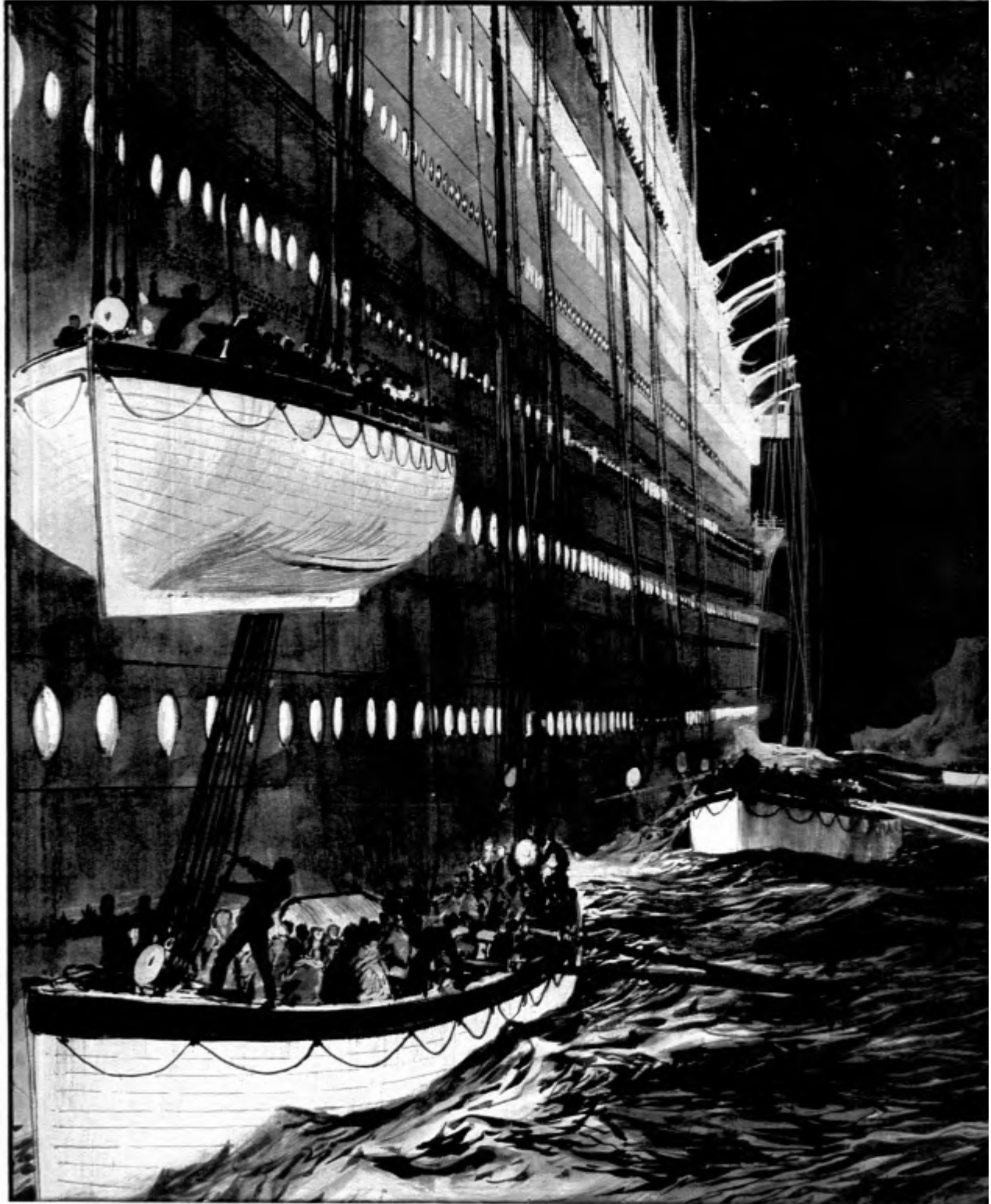
**kazánokat, a maximális sebesség mielőbbi eléréséhez.**

## **Lengyel doktort jelölték ki a túlélők fogadására**

**Rostron kapitány utasítást küldött a konyhának, hogy kezdjenek forró levest és teát főzni, az utaskísérőknek pedig meghagyta, hogy készítsék elő az összes pokrócot és takarót, valamint szabadítsák fel a szalont a túlélők fogadására. A kapitány figyelme arra is kiterjedt, hogy külön stewardokat állítson a folyosókra, saját utasai megnyugtatása céljából.**

### **A Carpathián összesen három hajóorvos szolgált:**

**a legnépesebb fedélközt ellátó Lengyel doktoron kívül a másodosztályú utasok egészségéért felelő dr. Frank E. McGhee ír, illetve az első osztályú utasokat kiszolgáló dr. Vittorio Risicato olasz orvos.**



**Leeresztik a mentőcsónakokat a Titanic fedélzetéről – egykorú  
ábra**FORRÁS: WIKIMEDIA COMMONS

**Rostron kapitány úgy döntött, hogy a túlélőket a vízvonalhoz legközelebb eső fedélközi bejáraton át emeljék a Carpathiára.**

**A kapitány a mentés irányításával dr. Lengyel Árpádot bízta meg.**

**Arthur H. Rostron döntésében az is komoly szerepet játszott, hogy a három hajóorvos közül egyedül Lengyel doktor rendelkezett komoly mentőorvosi gyakorlattal.**



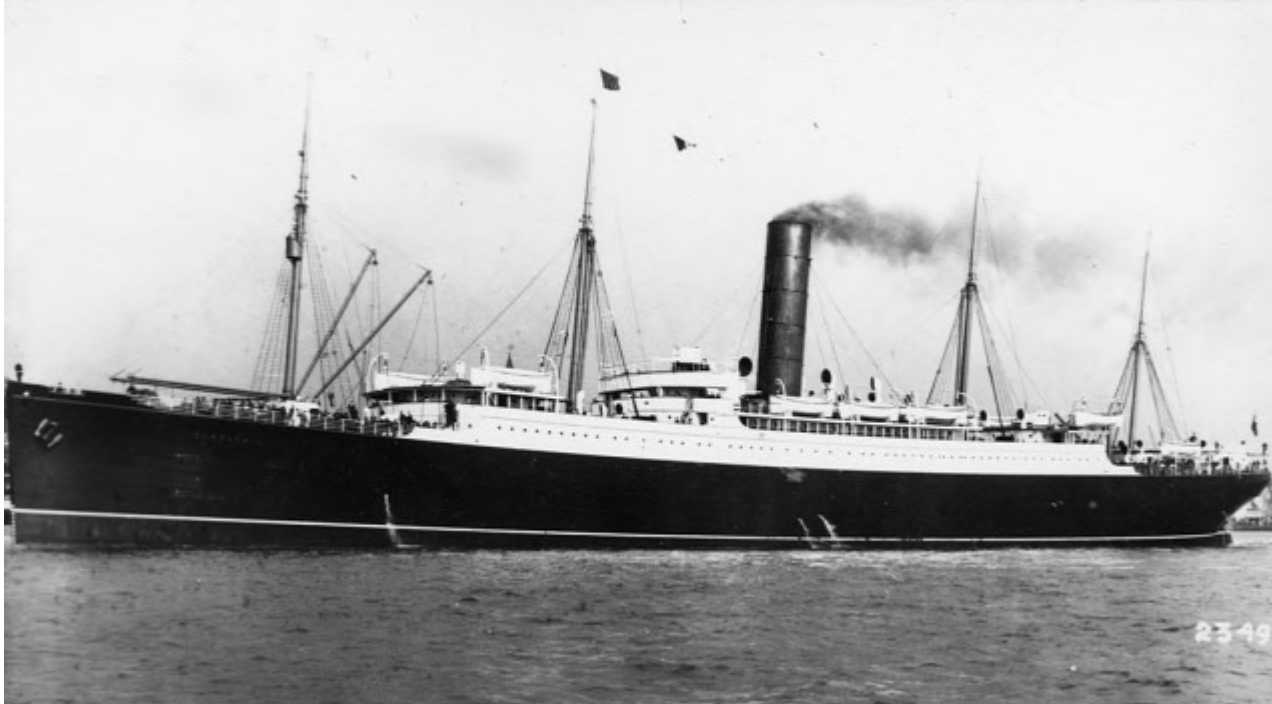
**Arthur H. Rostron kapitány, a Titanic túlélőitől kapott emlékserleggel.**

**Rostront az angol király a Titanic túlélőinek mentésében játszott hősie helytállásáért a Brit Birodalom lovagjává ütötte**FORRÁS: WIKIMEDIA COMMONS

**(Dr. Lengyel Árpád már egyetemista korában, 1905-ben tagja lett a Budapesti Önkéntes Mentőegyesületnek, ahol először ápolóként, majd 1909-től szigorló orvosként dolgozott.) Miután a kapitány kiadta az előkészületekkel kapcsolatos összes utasítását, elhangzott a parancs: „Mindent gőzt a gépeknek, teljes sebességgel előre!”**

## **Teljes gőzzel előre, a zajló jéghegyek között**

**Az 1902-ben vízre bocsátott Carpathia régi hajónak minősült a kor viszonyaihoz képest szupermodernnek számító, 29 kazánnal és gőzturbinával felszerelt, három hajócsavar hajtotta Titanichoz képest. A Carpathia utazósebessége 14 csomó, megengedett maximális üzemi sebessége pedig 16 csomó volt.**



**A Carpathia maximális üzemi sebessége 16 csomó volt** FORRÁS: WIKIMEDIA COMMONS

**A Carpathia személyzetének minden tagja tisztában volt vele, hogy emberek százainak élete múlik azon, milyen gyorsan érnek a Titanic katasztrófájának helyszínére.**

**Odalent a gépházban mindenki segíteni akart. Azok a fűtők sem hagyták el a kazánházat, akiket megilletett volna már a pihenőidő. Az embereket valamilyen megmagyarázhatatlan erő szállta meg; a fűtők, mintha eszüket vesztették volna, olyan sebességgel lapátolták a szenet a kazánokba. Fenn a hídon mindenki érezte, hogy a hajó egyre nagyobb sebességre gyorsul fel.**



**A Carpathia a jéghegyek között. Dr. Lengyel Árpád hagyatékából származó egykorú kép**FOTÓ: SZABÓ GÁBOR - ORIGO

**A kéményből vastag fekete füst és zsarátnokszikrák ezre tört a csillagos égbolt felé, a hajótest pedig remegett és nyögött a túlhajszolt sebességtől.**

**A sebességmérő már elhagyta a 16 csomót, hamarosan 16,5, majd 17 csomóra kúszott fel a mutató. Odalent, a felszín alatt, az alaposan felpörgetett két hajócsavar tépte-marta a jéghideg vizet; a koromsötét éjszakában vágató Carpathia vastag, féhéren világító tajtékelhőt húzott maga után.**





**Dr. Lengyel Árpád portréja, valamint a Liverpooli Hajótöröttek Emberbaráti Társasága által a doktornak adományozott oklevél az angol tiszti ezüstéremhez**FOTÓ: SZABÓ GÁBOR - ORIGO

**A hídon minden remegni és nyikorogni kezdett, amikor a Carpathia elérte a hihetetlen 18 csomós sebességet.**

**Rostron összeszorított fogakkal előremeredve kémlelte a sötét látóhatárt.**

**Egyre több úszó jégtábla, majd kisebb-nagyobb jéghegy bukkant fel a sötétségből. A kapitány tudta, hogy saját hajóját és utasait is komoly veszélynek teszi ki ebben az eszelős, északnak tartó vágóban.**

**„Nem én, hanem Ő fogta a kormányt azon baljóslatú éjszakán” – emlékezett vissza évekkel később**

**Rostron kapitány a drámai órákra.**

## **Lightholler, a Titanic másodtisztje lépett utoljára a Carpathia fedélzetére**

**A Carpathia hajnali 3 óra 35 perckor érkezett meg a Titanic utolsó pozíciójaként megadott helyszínre, ám nyomát sem látták az óriási hajónak.**

**Rostron kétségbeesésében elrendelte, hogy lőjenek fel jelzőrakétákat.**

**(Csak utóbb derült ki, hogy a Titanic nem teljesen pontosan adta meg a helyzetét, és a Carpathia saját pozíciójának meghatározásába is csúszott számítási hiba. Így szinte csoda, hogy mégis a helyszínre értek, igaz, nem tudhatták, hogy az óriás ekkor már alattuk hevert közel négy kilométeres mélységben.)**



**A felborult mentőcsónak, amelyről Lightholler, a Titanic másodtiszte utolsóként szállt át a Carpathia fedélzetére**FORRÁS:ENCYCLOPEDIA TITANICA

**Az égbolton elsőként szétrobbanó rakéták tűzijátékát mindenfelől felvillanó apró fények követték, jelezve, hogy a Carpathia célhoz érkezett.**

**Az első túlélő hajnali 4 óra 10 perckor lépett a Carpathia fedélzetére, a Titanic mentőcsónakjából.**

**A túlélők kivétel nélkül sokkos állapotban voltak, és fagyott, elgémberedett kezükkel nem tudtak megkapaszkodni a fedélközi lejáróból alábocsátott**

**kötéllétrákba. A túlélőket így egyesével, csiga segítségével húzták fel a fedélközbe.**



**Harold Bride, a Titanic katasztrófáját túlélte másik távirász, amint lesegítik a Carpathiáról** FORRÁS: LIBRARY OF CONGRESS

**A legutolsó túlélő, aki reggel fél kilenckor a Carpathia fedélzetére lépett, a Titanic másodtisztje, Charles Lightholler volt.**

**Életben maradása szinte csodának tekinthető.**

**Lightholler még percekkel azelőtt, hogy a süllyedő Titanic iszonyatos csikorgás és morajlás közepette**

**elindult volna a sötét mélységbe, a jég hideg vízbe vetette magát.**



**Több mint 1500-an veszték oda a Titanic katasztrófában** FORRÁS: AFP

**Néhány perces úszás után sikerült huszadmagával felkapaszkodnia az utolsóként leeresztett, ám felborult csónak hátára. Teljesen átfagyva, több mint hat órát állt az instabil csónak gerincén, miközben sorra hullottak a jeges vízbe erejüket veszített társai.**

**Mindenütt csak sírást és jajgatást hallani**

**Lengyel doktor a fedélköz bejáratában fogadta a túlélőket, ő végezte el rajtuk az első gyors diagnózist,**

**ami alapján az embereket az előkészített elsősegélyhelyekre kísérték.**

**Így a magyar orvos a Titanic mind a 705 túlélőjével találkozott,**

**köztük olyan hírességekkel is, mint a férjét veszített Lady Astorral vagy az „elsüllyeszthetetlen” Molly Brownnal, a White Star Line gyáván elmenekült, nagy hatalmú ügyvezető igazgatójával, a Titanic rossz szellemének tartott Bruce Ismay-vel, illetve a hős Charles Lighthollerrel. Lengyel doktor 42 sebesültet részesített sebészeti ellátásban.**



Lord Bruce Ismay, a White

Star Line megmenekült, nagy hatalmú ügyvezető igazgatója. Ismay gyakorolt nyomást Smith kapitányra, hogy a jégveszély ellenére is teljes sebességgel haladjanak FORRÁS: WIKIMEDIA COMMONS

**Feljegyzése szerint sok volt a töréses és ficamos sérülés, amelyet a csónakba szálláskor vagy a fedélzeten kitört pánikban szereztek a túlélők.**

***„Összesen 705 lélek menekült meg, akik közül négyen még aznap meghaltak. A halál oka ezeknél vagy sokk, vagy pedig belső sérülések voltak...***

***Részint a tolongás, részint leugrás következtében sokan sérültek meg, úgyhogy csakhamar megtelt két kórtermünk zúzódásokat és töréseket szenvedőkkel.”***



Margareth (Molly)

Brown, a Titanic egyik híres túlélője FORRÁS: WIKIMEDIA COMMONS

***„Többen jégtáblákra ugrottak, s aztán úszva menekültek, s úgy emelték be őket a csónakokba, midőn már 3-4 órát úsztak a jéghideg vízben”*** – emlékezett vissza dr. Lengyel Árpád a szörnyű éjszakára, a Mentők Lapjának 1932 szeptemberében kiadott különszámában. A Carpathia fedélzetén leírhatatlan jelenetek játszódtak le; anyák keresték szívtépő jajgatással gyermekeiket, vagy asszonyok az odaveszett férjüket.





**A Titanic egyik összehajtható mentőcsónakja, a Carpathia fedélzetéről fényképezve** FORRÁS: NARA

**Lengyel doktor megemlékezett egy frissen férjhez ment fiatal nőről, aki magánkívül, sokkos állapotban az elveszett férjének nézte a magyar orvost. Lengyel doktor egész nap a sebesültek ellátásával és vigasztalásával foglalkozott.**



**A Titanic túlélői a Carpathia fedélzetén** FORRÁS: LIBRARY OF CONGRESS

**„Rettenetes volt nézni ezeket az embereket, az asszonyok sikoltoztak férjeik és gyermekeik után, akik szemük láttára elvesztek, és itt-ott magányos gyerekek kerültek hajónkra, akik szüleiket veszítették el. Szegényeket zokogó szívvel vigasztaltuk... Nagyon szomorú volt az utunk visszafelé (ti. New Yorkba, a szerk.), mindenütt csak sírást és jajgatást hallani...”** – szerepel abban a levélben, amit a magyar hajóorvos még a Carpathia fedélzetén vetett papírra New York felé hajózva bátyja, dr. Lengyel József ügyvéd számára.

## **Félárbócra eresztett zászlókkal tisztelgett New York a Carpathia hős személyzete előtt**

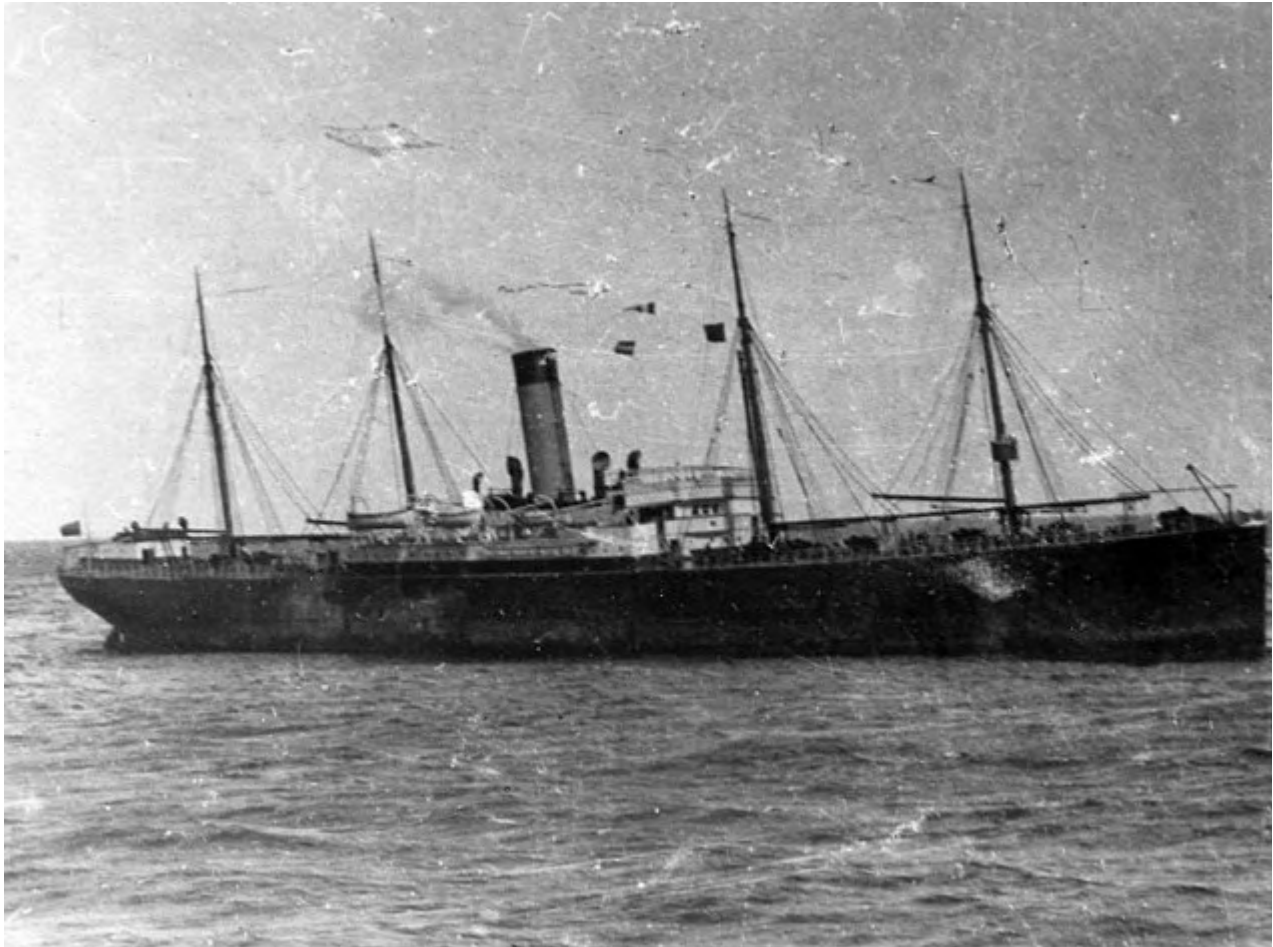
**A Carpathia, miután több kört is leírt a tragédia helyszínén további esetleges túlélők után kutatva, délelőtt tíz órakor New York felé vette az irányt.**



**A Titanic túlélői a Carpathia fedélzetén**FORRÁS: LIBRARY OF CONGRESS

**Nem sokkal az elindulásuk előtt érkezett meg a helyszínre az SS Californian gőzös, amely a tragédia éjszakáján a zajló jég miatt alig tíz mérföldre, látótávolságra állt meg a Titanictól, de a Titanic**

**vészhelyzeti rakétáinak észlelése után sem indult menteni. Aznap este hatkor rövid szertartás keretei között – régi tengerész hagyomány szerint – az óceánba temették a tragédia időközben elhunyt négy további áldozatát.**

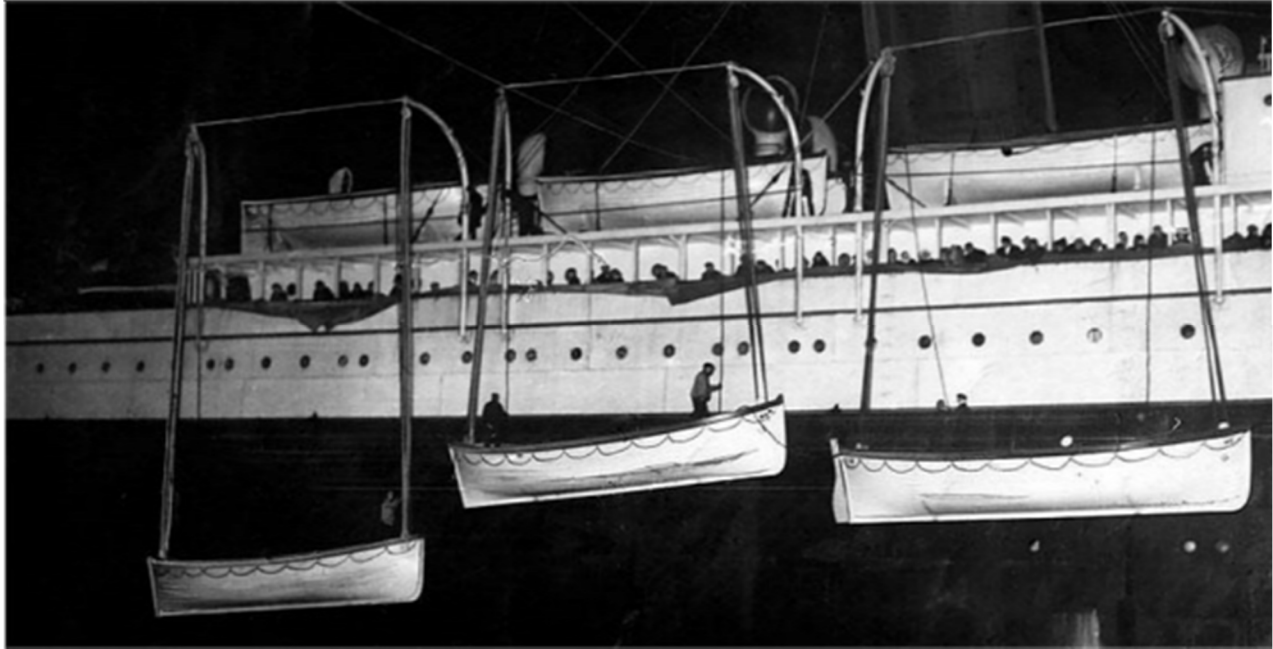


**Az SS Californian brit gőzös alig tíz mérföldre volt a Titanictól, mégsem indult az óceánjáró mentésére. Stanley Lord kapitányt a tragédia után eljárás alá helyezték és felelősségre vonták**FORRÁS: WIKIMEDIA COMMONS

**A szertartás után a hős Rostron kapitány az előző órák hatalmas idegfeszültsége miatt összeesett, és elájult a hídon.**

**A Carpathia április 18-án este tíz óra öt perckor zuhogó esőben kötött ki New Yorkban, ahol hatalmas tömeg várta az óceánjárót. A megérkezés sem volt mentes tragikus jelenetektől, sokan csak ekkor szembesültek azzal, hogy elvesztették szeretteiket.**

**Másnap, április 19-én a New York Times interjút készített a magyar hajóorvossal. „*Borzalmas volt, még számomra is. Néhányan estélyi ruhát viseltek, néhányan pizsamát, de mindannyian sokkos állapotban voltak, mint Mr. Daniel, egy philadelphiai bankár, akinek saját öltönyömet adtam oda... Sok olyan gyereket mentettünk ki a mentőcsónakokból, akiknek nem voltak ott a szüleik... Találtunk négy férfit, akik 2-3 órát úsztak a jeges vízben. Bár ezek a férfiak automatikusan úsztak, és tartották ki a fejüket a felszín fölé, mentálisan azonban eszméletlenné váltak attól a felismeréstől, hogy megmenekültek*” – nyilatkozta Lengyel doktor a patinás amerikai lapnak.**



**A Carpathia megérkezik New Yorkba, 1912. április 18-án késő este. A hajó oldalán a Titanic mentőcsónakjai láthatók**FORRÁS: WIKIMEDIA COMMONS

**A Carpathia 1912. április 19-én indult vissza Fiumébe.**

**Amikor a gőzös kisiklott a Hudson folyón, díszkíséretként az amerikai haditengerészet két, fellobogózott korvettje fogta közre, majd valamennyi, a New York-i kikötőben állomásozó hajó félárbócra engedte lobogóját, és hajókürtjeit folyamatosan bögetve tisztelgett a Carpathia hős legénysége előtt.**

**Ahogy Lengyel doktor unokája emlékezik**

**Dr. Lengyel Árpád hagyatékát unokája, a Budapesten élő Völgyi Péterné dr. Reich Márta kezeli, akitől sok további érdekes részletet tudhattunk meg.**



**Völgyi Péterné dr. Reich Márta, dr. Lengyel Árpád Budapesten élő unokája, nagyapja hagyatékának néhány relikviájával**FOTÓ: SZABÓ GÁBOR - ORIGO

**A nagyapja mesélt-e a családtagoknak a Carpathia fedélzetén átélt eseményekről?**

**Édesanyám azt mondta, saját magától soha sem hozta szóba a Titanic tragédiáját, és ha kérdezték, akkor is csak nagyon szűkszavúan válaszolt. Két nagy tragikus esemény határozta meg nagyapám életét.**



**Dr. Lengyel Árpád tengerész látcsöve, fecskendője, valamint a Carpathiáról származó, a Titanic pozícióját jelölő térkép**  
FOTÓ: SZABÓ GÁBOR  
- ORIGÓ

**Az első, amikor a Carpathia fedélzetén először szállt a tengerre, és mindjárt a világtörténelem egyik legnagyobb hajószerecsétlenségének kellős közepébe került, a második pedig 1927-ben történt, amikor hatéves korában elvesztette a kisfiát.**

**Mi történt a Carpathia visszaérkezése után?**

**A Carpathia május 7-én kötött ki Fiumében, ahol a kormányzó fogadta a hajó személyzetét.**



**Itt adták át hajó tisztikarának, köztük nagyapámnak, József királyi főherceg és felesége, Augusztia főhercegné személyre szóló meghívását egy budapesti audienciára.**



**Dr. Lengyel Árpád (a képen középen, egyenruhában) a Titanic történetének leghíresebb magyar szereplője 1912. május 10-én a Carpathia legénysége és az MTK közötti barátságos futballmeccsen, Budapesten. Középen ülve, keménykalapban Arthur H. Rostron kapitány, tőle jobbra - szintén keménykalapban - pedig Bárczy főpolgármester látható**FORRÁS: ORIGO

**Rostron kapitány és a tisztikar első útja így Budapestre vezetett.**

**A jeles eseményen megjelent Lukács László miniszterelnök is, aki magas állami kitüntetést nyújtott át Rostron kapitánynak. Még aznap délután, tehát május 10-én a Carpathia legénysége és az MTK**

**sportolói barátságos futballmérkőzést játszottak, amelynek teljes bevételét a Titanic árváinak ajánlották fel.**



**Dr. Lengyel Árpádnak adományozott kitüntetések, amelyeket a Titanic túlélőinek mentésében játszott áldozatkész magatartásának elismeréseként kapott**FOTÓ: SZABÓ GÁBOR - ORIGO

**Nagyapámat nagyon megviselte a tragédia, ezért hazaérkezése után leszerelt a Cunard-tól, és soha többé nem szállt tengerre.**

**Hogyan élt tovább Lengyel doktor személye a túlélők emlékezetében?**

**Nagyapám nagyon sok levelet és elismerést kapott a Titanic túlélőinek mentésében játszott szerepe miatt.**

**A Liverpooli Hajótöröttek Emberbaráti Társaságának közgyűlése egyhangú határozatával az angol tisztiezüstéremmel tüntette ki nagyapámat, akinek a Cunard Lines igazgatósága külön levélben mondott köszönetet a mentés során tanúsított áldozatkész magtartásáért.**



**Dr. Lengyel Árpád számos köszönőlevelet kapott a Titanic túlélőitől (Dr. Lengyel Árpád hagyatékából) FOTÓ: SZABÓ GÁBOR - ORIGO**

**De számos személyes hangú köszönőlevelet kapott a túlélőktől is, akik közül többen meghívták az Egyesült Államokba.**

**Az egyik legkülönösebb levelet egy New York-i fiatal hölgytől, Sophie Hole-tól kapta,**

**aki szinte szerelmes rajongással hálálkodott az akkor még nőtlen nagyapámnak azt tudakolva, hogy mikor érkezik legközelebb New Yorkba. Szolgálataiért idehaza megkapta a mentős aranyérmét is.**

**Kapott-e Lengyel doktor hivatalos állami kitüntetést?**

**A Titanic túlélőinek mentésében játszott szerepe miatt nem.**



**Dr. Lengyel Árpád tragikusan elhunyt kisfiával (dr. Lengyel Árpád hagyatéka) FOTÓ: SZABÓ GÁBOR - ORIGÓ**

**Az első világháború idején, amikor először a keleti fronton szolgált, majd 1915-től egy kórházvonat parancsnokává nevezték ki, több magas katonai kitüntetést kapott, így többek között a Signum laudis arany fokozatával, valamint a Károly-kereszttel is kitüntették.**

**Hogyan őrzi dr. Lengyel Árpád emlékét az utókor?**

**Az első világháború után tovább folytatta civil orvosi hivatását. 1919-ben az I. kerületi Mária téri OTI-rendelőintézetben szakorvosként, majd 1930-tól az akkori budapesti közlekedési vállalatnál, a Beszkártnál dolgozott üzemorvosként. 1938-tól a ma is működő Kapás utcai rendelőintézet főorvosa volt, és itt dolgozott egészen az 1940. szeptember 8-án bekövetkezett haláláig.**



**Dr. Lengyel Árpád hagyatékát unokája, Völgyi Péterné dr. Reich Márta  
gondozza**FOTÓ: SZABÓ GÁBOR - ORIGÓ

**A Fiumei úti sírkertben temették el.**

**Síremlékét Petneházy Zalán egykori folyamőr  
hajóskapitány kezdeményezésére a magyar  
tengerésztársadalom összefogásával felújították, és  
1982 szeptemberében, a tengerészet világnapján  
megtartott ünnepségen avatták fel.**



**Dr. Lengyel Árpád dísztemetése 1940 szeptemberében**FOTÓ: SZABÓ GÁBOR - ORIGO

**Azóta minden évben, a tengerészeti világnapon megemlékezést tartanak nagyapám sírjánál.**

**2004-ben a nemzetközi Titanic-kutatócsoport tagjai is felkeresték dr. Lengyel Árpád sírját, hogy leróják kegyeletüket a Carpathia egykori hajóorvosának emléke előtt.**



**Dr. Lengyel Árpád soha többé nem tért vissza a tengerre**FOTÓ: SZABÓ GÁBOR  
- ORIGO

**2008 óta pedig szülőfalujában, Pilismaróton, az orvosi rendelő falán elhelyezett emléktábla őrzi a Titanic tragédiája után a tengerre soha többé vissza nem tért hajóorvos emlékét.**